

Samenvatting plattelandprojecten 2022

Implementeren van afwegingskader hergebruik hoeves in beleidsplannen en vergunningsadviezen gemeenten Provinciale Landbouwkamer

De toenemende verstedelijking van het agrarisch gebied, de sterk stijgende prijzen voor vrijgekomen agrarische infrastructuur en de publieke claim op het platteland zorgen ervoor dat de landbouwer het steeds moeilijker krijgt om zijn plaats in het agrarisch gebied te bestendigen.

Daarnaast hebben gemeentebesturen te maken met hoge verwachtingen van haar bewoners ten aanzien van hun platteland. De gemeenten zijn dan ook vragende partij om in deze uitdaging ondersteund te worden.

In eerste instantie wordt samen met de deelnemende gemeenten een gebiedsvisie uitgewerkt. Op basis van deze differentiatie en met behulp van een afwegingskader krijgt, stap voor stap een gemeentelijk beleid vorm. Het toetsen van dit beleid aan de gemeentelijke realiteit zal leiden tot een uitgeteste begeleidingsmethodiek en een werkbaar instrument. Deze beiden zullen de handvaten vormen voor een doordacht agrarisch hergebruik binnen Oost-Vlaanderen. Daarnaast zorgt de dynamiek ontstaan door het samenbrengen van de (deelnemende) gemeenten, experts en stakeholders voor een gedragen uniform en onderbouwd beleid rond hergebruik hoeves.

Uilenspel, groeien doen we samen! Uilenspel VZW

Uilenspel vzw spreidt haar vleugels en breidt haar werking uit naar Gavere, Kruisem en Nazareth. Vrijwilligers bij Uilenspel begeleiden kinderen bij scharniermomenten in hun schoolcarrière, bij de overgang van kleuter- naar lager onderwijs en van lager naar secundair onderwijs. Wekelijks gaan ze een uur langs bij een gezin. Samen met hun kind werken ze aan de schoolse vaardigheden en motivatie via het principe van spelend lerer. De vrijwilliger wordt een vertrouwenspersoon aan huis en neemt het gezin mee naar activiteiten van Uilenspel en in de buurt. Op die manier vergroot Uilenspel vzw de ontwikkelingskansen en het sociaal netwerk van maatschappelijk kwetsbare gezinnen.

Samen voor duurzaam beheer Regionaal Landschap Schelde Durme

Sinds enkele jaren bouwen meerdere Regionale Landschappen een Loket Onderhoud Buitengebied (LOB) uit. Een LOB is een samenwerkingsverband tussen gemeenten en een Regionaal Landschap, dat de gemeente- en stadsbesturen ondersteunt bij hun regulier landschapsonderhoud.

Met deze projectaanvraag willen de Oost-Vlaamse Regionale Landschappen dit aanbod uitbreiden naar private eigenaars. Hier ligt immers een belangrijk potentieel. Dit zal leiden tot meer particuliere gronden die klimaatrobust, landschappelijk geïntegreerd én ecologisch waardevol zijn. Ook zorgt dit voor een versterking van de lokale streekidentiteit en de maatschappelijke meerwaarde van deze private en semi-publieke gronden.

De ontwikkeling van deze LOB-uitbreiding zal ervaringsgericht gebeuren. Enerzijds wordt gebruik gemaakt van uitgebreide LOB en beheer kennis die reeds aanwezig is. Anderzijds zal deze uitbreiding gelijk lopen met de begeleiding van 2 à 6 particulieren bij de omvorming van hun private of semipublieke visvijver of kasteel/villatuin. Aldus kunnen ideeën meteen in de praktijk worden afgetoetst en ervaring meteen verwerkt.

Klimaatrobuuste landbouw door stuwen

PCG: Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteelt Oost-Vlaanderen

De droogte van de afgelopen jaren maar ook de recente overstromingen tonen duidelijk aan dat we het landschap klimaatrobuuster moeten maken. Door toepassing van stuwen in waterlopen wordt het water maximaal op de akkers vastgehouden en wordt infiltratie bevorderd. Hierdoor wordt enerzijds aanvulling van grondwatervoorraden mogelijk gemaakt en worden anderzijds overstromingen met water en of modder in afwaartse gebieden voorkomen. Om dit te realiseren zal het PCG samen met Boerennatuur Vlaanderen de impact van een stuw op de omgeving trachten te kwantificeren en landbouwers begeleiden bij de aanvraag, plaatsing en beheer van hun stuw. Dit moet leiden tot een integraler waterbeleid in Oost-Vlaanderen waar zowel de landbouw, natuur en maatschappij voordeel uit halen.

ZarlarKetjes

Hof te nieuwenhove

ZarlarKetjes is een project waarbij op een educatieve en speelse manier terug 'aarden' en één leren worden met moeder natuur -en het gebruik ervan op een ecologisch verantwoorde en toekomstgerichte manier- centraal staan. Het is een proeftuin waarin kinderen terug leren zaaien, kweken, planten, plukken en oogsten en waarbij het verwerken (spinnen, wollen, karden, kaffen, weven, kaas/boter maken, brood bakken,...) van de geogste producten hen een nieuwe kijk geeft op hoe je een maatschappij die hand in hand gaat met de natuur kan realiseren. De feeëriek markt waar ze hun zelf vervaardigde seizoensproducten verkopen en die extra gekleurd wordt door fijne optredens en inspirerende activiteiten scherpt deze dialoog nog verder aan.

Door bij cultivering van het land gebruik te maken van oude zaden en technieken, de heraanplant van natuurlijke verloren gewassen, eetbare paddestoelen en schimmels,...wordt het omliggende landschap hersteld en kan het worden opengesteld voor verder onderzoek door diverse natuur gelinkte projecten en organisaties. De zelf gecreëerde 'korte keten' bewijst dat super moeilijke vraagstukken over een garantie op toekomst soms een zeer eenvoudig antwoord kennen.

EDUPAK: Educatief pakket klimaatneutraal boeren

PCG: Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteelt Oost-Vlaanderen

De laatste jaren zien we als proefcentrum dat landbouwers alsmaar vaker geconfronteerd worden met klimaatgerelateerde problemen die zorgen voor nieuwe uitdagingen. Deze nieuwe uitdagingen en in het bijzonder het onderzoek dat tracht een antwoord te bieden op deze uitdagingen, zal gebundeld worden in een lessenspakket op maat van leerlingen in het land- en tuinbouwonderwijs. Om dit educatief pakket concreet uit te werken zal nauw overleg gepleegd worden met de tuinbouwscholen van Oudenaarde en Melle zodat het reeds bestaande lessenspakket kan aangevuld worden met een lessenspakket met informatie uit nieuw, actueel onderzoek dat specifiek inspeelt op de klimaatgerelateerde problemen.

De inhoud van dit pakket zal ook op een vulgariserende manier breder verspreid worden naar enerzijds land- en tuinbouwverenigingen maar anderzijds ook het brede publiek zodat ook zij bewust worden waarmee landbouwers geconfronteerd worden en een ruimer draagvlak wordt gecreëerd voor duurzame, lokale voeding met een eerlijke verloning.

Coöperatief aan-en verkoopplatform van en voor lokale producenten in Oost-Vlaanderen

Boeren Vanier

Met dit project willen we het huidige succesverhaal vzw Boeren Vanier opschalen naar alle geïnteresseerde boeren in Oost-Vlaanderen, én naar een business model dat een gegarandeerde afzet voor de boeren omvat. Een duurzame samenwerking tussen land-en tuinbouwers, de ambachtelijk verwerkende sector en professionele afnemers in Oost-Vlaanderen. Een coöperatie die zelf de touwtjes in handen houdt, elkaar versterkt en daardoor zichzelf bedruipt. Een platform dat boeren in staat stelt om succesvol via Korte keten te verkopen en alle drempels te overwinnen op vlak van wettelijk, digitaal, logistiek en economisch vlak. Een ecosysteem met afzetzekerheid voor de boeren en kwaliteit en levergarantie voor de afnemers.

Een gids leidt tot een versterkt sociaal netwerk

Samen Leven Oost-Vlaanderen

Wij willen vanuit een versterkend lokaal partnerschap organisaties (lokale en middenveldorganisaties, evenals lokale overheden) en inwoners uit de Denderstreek (zowel de verstedelijkte kernen als de omliggende dorpen) samenbrengen en de toeleiding tot de organisaties voor de inwoners die met armoede kampen, bevorderen. Enerzijds willen we een gedragen sociale gids maken maar tegelijk willen we ook een sociaal netwerk creëren zodat organisaties en mensen uit de streek elkaar leren kennen en helpen, onderling kunnen doorverwijzen en elkaar versterken. Door deze gids en website samen op te stellen wordt het een product van de organisaties dat actief kan verdeeld worden in de doelgroep en netwerk van elke organisatie. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten waarin organisaties elkaar leren kennen en waar verdere samenwerking kan gezocht worden als ook beleidsondersteunend advies kan geformuleerd worden.

Melkerij als ontmoetingsplek en groene verbinding in de stad Stad Eeklo

De melkerij wordt van een betonnen parkeervlakte herschapen in een ontmoetingsplek waarbij sociaal contact en het samen brengen van mensen en buurtbewoners centraal staan.

Met ontharding van de zone en herinrichting van parkeerplaatsen geven we de buurt een groener en veiliger beeld. De fietsverbinding tussen het station en het stadscentrum wordt doorheen de Mekerij site meer geaccentueerd.

De buitenruimte van twee nieuwe woonentiteiten van Den Dries Den Dries

Den Dries, een woonvoorziening voor personen met een beperking, wil niet langer een eiland in de gemeente zijn, maar volop inzetten op echt inclusief wonen. Na uitgebreid overleg met de buurt en een groot aantal stakeholders, werd besloten om de site in de Bolwerkstraat met de grond gelijk te maken zodat we de opportuniteit van de ligging (tussen een woonwijk en het dorpscentrum) optimaal kunnen benutten.

Belangrijk hierbij is dat we via de omgevingsaanleg het contact van onze bewoners met hun ruime omgeving willen bevorderen en optimaliseren. We beschikken over een site van 17.000 m² die we slechts 25% willen bebouwen, om op die manier meer dan een hectare parkgebied te realiseren dat we ter beschikking stellen van de ruime omgeving, waar groenbeleving en ontmoeting centraal staan.

De tuinen rond de woonentiteiten zullen naadloos aansluiten op het parkgebied en samen met de trage weg die door het parkgebied loopt uitnodigen om op een veilige manier met de fiets of te voet het dorp te bereiken. Iedere bewoner met een tuin die aansluit op het parkgebied krijgt tevens de mogelijkheid om aan te sluiten op het park.

We hebben onder andere de ambitie om een moestuinproject te realiseren waar ontmoeting een bindende factor is en waar de milieuzorg en ecologie centraal staan. We maken van de 'vergroening' van onze omgeving een speerpunt en een opportuniteit, met als doel een inclusieve woonwijk te realiseren met 'ruimte voor iedereen'.

Een aantrekkelijke stadsrand (onderdeel Zelzate) Toerisme Meetjesland

Via een toeristische insteek willen we de gemeenschappen laten floreren in het hoog dynamische en contrastrijke gebied van wat we in dit project 'de Stadsrand' noemen (Zelzate, Evergem en deel Lievegem). Dit mag een gebied worden met eigen troeven en toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht opgebouwd in co-creatie met alle actoren. Vanuit een waardierend co-creatieve aanpak en workshops realiseren we samen met lokale actoren en partners bijkomende recreatieve belevingspunten. De verschillende toeristische aanbieders connecteren we met elkaar via netwerking en we stimuleren hun passie en kennis en die van inwoners via een ambassadeurstraject. Recreatieve verbindingen (netwerken, fiets- of wandelroutes) zorgen voor de fysieke connectie en toegankelijkheid. We sluiten af met een specifieke marketingcampagne die de gewenste potentiële bezoekers naar dit gebied leiden.

Rustpunt aan de Schelde Gemeente Buggenhout

Dit multifunctioneel rustpuntje aan de Schelde gaat een ontmoetingsplaats worden voor jong en oud, buurtbewoners en passerende recreanten. De biodiversiteit wordt mee ondersteund en er wordt gewerkt aan een klimaatneutraal Buggenhout. Er wordt eveneens een klein stapje gezet naar het circulair bouwen door deels hergebruik van materialen voor de schuilhut. De karakteristieke iconische kokers vormen een knipoog naar het verleden van de site en geven samen met het infobord historische info. De plaats wordt landschappelijk ingepast en zal een karaktervolle eigenheid hebben aan onze mooie Schelde.

Versterking van de publieke ruimte in de landelijke dorpskern Zevergem Gemeente Zevergem (De Pinte)

Realisatie van een dorpskernvernieuwing als ontmoetingsruimte in de dorpskern van Zevergem. De ingrepen hebben tot doel meer ontmoetingsruimte te creëren en te vergroenen aan de voorkant van de kerk. Een zachte doorsteek naar de achterliggende open ruimte en het herdenken van de verkeerstechnische en stenige toestand van de dorpskern maken deel uit van het participatietraject. De realisatie zal zich in de eerste plaats focussen op deze aspecten: ontmoetingsplaatsen creëren, zachte doorsteken realiseren en ontharding en vergroening. Na de vernieuwing zal de dorpskern des te aantrekkelijker zijn voor gebruik in samenhang met het dorps huis (invulling bepaald via participatietraject), voor de lokale markt en kermis en als dagelijkse ontmoetingsplek.

Kip-lekker in lokaal dienstencentrum 't Achterpoortje te Temse Welzijnsvereniging Sleutelzorg

Met de aanleg van een kruidentuin willen we het samen zijn in de buurt stimuleren en ondersteunen. Met het initiatief willen we versterkend werken naar het individu en naar de ruimere omgeving. We willen individuen stimuleren om zich engageren in de moestuin wat verrijkend kan werken voor de persoon (zinvolle dagbesteding/activiteit, talent/krachtgerichte inzet van kennis of expertise, Het samen werken en samen tuinieren zijn belangrijke activiteiten om de sociale cohesie te versterken. We hechten veel belang aan toegankelijkheid (fysiek en psychisch). Om het project vorm te geven betrekken we onze klanten, buurtbewoners en samenwerkingspartners zo optimaal mogelijk. We geloven in het idee dat door op deze manier samen te werken de deelnemers elkaar zullen bestuiven met ideeën.

Een nieuw neerhof voor Ressegem Gemeente Herzele

Ressegem, deelgemeente van Herzele, vertoont een unieke, open en groene dorpskern. Gelinkt aan het historisch gebruik van deze site als neerhof (nederzetting) en voor veeteelt en landbouw, krijgt deze open ruimte nu ook een publiek karakter als toegankelijke groenzone. Om het historische medegebruik opnieuw te doen herleven wordt een project opgezet om Ressegem een nieuw neerhof te geven in de vorm van een publieke groenzone die invulling en vormgeving krijgt in interactie tussen het lokaal bestuur, creatieve vormgevers en betrokken bewoners.

Er beweegt iets in Leeuwbrug Gemeente Denderleeuw

Denderleeuw is een superdiverse gemeente en specifiek in de wijk Leeuwbrug is er weinig aanbod tot versmelting, tot ontmoeting, tot speelmogelijkheden voor kinderen,... In Leeuwbrug wonen er veel

mensen in armoede, zijn huizen aan renovatie toe, heerst er geen identiteit/samenhorigheid.

Bovendien detecteren we een hoge graad aan polarisatie. Hoog tijd om in te grijpen:

- inzetten van een buurtopbouwwerker: ontmoeten, rechtenverkenning, versterken van kwetsbare inwoners (is reeds voorzien door het lokaal bestuur)
- ontwikkelen van een spel- en ontmoetingsplein met een vaste uitvalsbasis voor de opbouwwerker(s) (inrichting speelelementen plein worden in deze gevraagd)